

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1235/2011

z dnia 29 listopada 2011 r.

zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1222/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do klasyfikacji opon pod względem przyczepności na mokrej nawierzchni, do pomiarów oporu toczenia oraz do procedury weryfikacji

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów⁽¹⁾, w szczególności jego art. 11 lit. a) i c),

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 jest ustalenie ram, w jakich za pomocą oznakowania dostarcza się zharmonizowanych informacji na temat parametrów opon, umożliwiając w ten sposób użytkownikom dokonanie świadomego wyboru przy ich zakupie.
- (2) O klasie efektywności paliwowej opon decyduje ich opór toczenia. Pomiary oporu toczenia muszą być powtarzalne; badania tych samych opon przeprowadzone w różnych laboratoriach muszą dawać identyczne wyniki, aby zapewnić uczciwe porównanie opon pochodzących od różnych dostawców. Dobra powtarzalność wyników badań zapobiega ponadto sytuacji, w której wyniki uzyskane przez organy odpowiedzialne za nadzorowanie rynku będą odbiegać od wyników uzyskanych przez dostawców podczas badania tych samych opon.
- (3) Do lepszej powtarzalności wyników badań przyczyniłyby się procedura korygowania uzyskiwanych przez laboratoria badawcze wyników pomiarów oporu toczenia.
- (4) Ponieważ na poziomie ISO opracowano odpowiednią zharmonizowaną metodę badania przyczepności na mokrej nawierzchni, należy obecnie wprowadzić klasyfikację przyczepności na mokrej nawierzchni dla opon klasy C2 i C3 zgodnie z art. 11 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1222/2009.
- (5) Należy poprawić przejrzystość procedury weryfikacji zgodności, przewidzianej w załączniku IV do rozporządzenia (WE) 1222/2009, poprzez wprowadzenie wartości granicznych, w odniesieniu do których stwierdzana będzie zgodność z tym rozporządzeniem deklarowanych wartości użytych na potrzeby etykietowania.

(6) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1222/2009.

(7) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią komitetu powołanego na mocy art. 13 rozporządzenia (WE) nr 1222/2009,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiana rozporządzenia (WE) nr 1222/2009

W rozporządzeniu (WE) nr 1222/2009 wprowadza się następujące zmiany:

1) w załączniku I część A „Klasy efektywności paliwowej” zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Klasy efektywności paliwowej muszą być określane według podanej poniżej skali od A do G, na podstawie współczynnika oporu toczenia (RRC) zmierzonego zgodnie z załącznikiem 6 do regulaminu nr 117 EKG ONZ wraz z jego późniejszymi zmianami oraz skorygowanego zgodnie z procedurą określoną w załączniku IVa.”;

2) w załączniku I część B „Klasy przyczepności na mokrej nawierzchni” tekst i tabela otrzymują brzmienie:

„1. Klasy przyczepności na mokrej nawierzchni opon C1 muszą być określane według skali od A do G zgodnie z tabelą poniżej, na podstawie współczynnika przyczepności na mokrej nawierzchni (G) obliczanego zgodnie z pkt 3 i mierzonego zgodnie z załącznikiem V.

2. Klasy przyczepności na mokrej nawierzchni opon C2 i C3 muszą być określane według skali od A do G zgodnie z tabelą poniżej, na podstawie współczynnika przyczepności na mokrej nawierzchni (G) obliczanego zgodnie z pkt 3 i mierzonego zgodnie z normą ISO 15222:2011, przy czym należy użyć następujących standardowych opon wzorcowych (SRTT):

(i) w przypadku opon C2 – SRTT 225/75 R 16 C, ASTM F 2872-11;

(ii) w przypadku opon C3 o nominalnej szerokości przekroju mniejszej niż 285 mm – SRTT 245/70R19.5, ASTM F 2871-11;

⁽¹⁾ Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 46.

(iii) w przypadku opon C3 o nominalnej szerokości przekroju równej 285 mm lub większej – SRTT 315/70R22.5, ASTM F 2870-11.

3. Obliczanie współczynnika przyczepności na mokrej nawierzchni (G)

$$G = G(T) - 0,03$$

gdzie: $G(T)$ = współczynnik przyczepności na mokrej nawierzchni opony ocenianej, zmierzony podczas jednego cyklu badawczego

Opony C1		Opony C2		Opony C3	
G	Klasa przyczepności na mokrej nawierzchni	G	Klasa przyczepności na mokrej nawierzchni	G	Klasa przyczepności na mokrej nawierzchni
$1,55 \leq G$	A	$1,40 \leq G$	A	$1,25 \leq G$	A
$1,40 \leq G \leq 1,54$	B	$1,25 \leq G \leq 1,39$	B	$1,10 \leq G \leq 1,24$	B
$1,25 \leq G \leq 1,39$	C	$1,10 \leq G \leq 1,24$	C	$0,95 \leq G \leq 1,09$	C
Puste	D	Puste	D	$0,80 \leq G \leq 0,94$	D
$1,10 \leq G \leq 1,24$	E	$0,95 \leq G \leq 1,09$	E	$0,65 \leq G \leq 0,79$	E
$G \leq 1,09$	F	$G \leq 0,94$	F	$G \leq 0,64$	F
Puste	G	Puste	G	Puste	G*;

3) załącznik IV „Procedura weryfikacji” otrzymuje brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK IV

Procedura weryfikacji

Dla każdego typu opony lub każdej grupy opon ustalonej przez dostawcę zgodność zadeklarowanych klas efektywności paliwowej i przyczepności na mokrej nawierzchni, jak również zadeklarowanej klasy i zadeklarowanej wartości zewnętrznego hałasu toczenia, musi być sprawdzana zgodnie z następującą procedurą:

- a) (i) najpierw bada się pojedynczą oponę lub komplet opon. Jeżeli wartości pomiarowe są zgodne z zadeklarowanymi klasami lub zadeklarowaną wartością zewnętrznego hałasu toczenia z tolerancją określoną w tabeli 1, wynik badania uważa się za pozytywny; oraz
- (ii) jeżeli wartości pomiarowe nie są zgodne z zadeklarowanymi klasami lub zadeklarowaną wartością zewnętrznego hałasu toczenia w zakresie określonym w tabeli 1, badaniu poddaje się kolejne trzy opony lub komplety opon. Do oceny zgodności z zadeklarowanymi informacjami w zakresie określonym w tabeli 1 przyjmuje się średnią wartość pomiarową, wynikającą z badań wykonanych na takich trzech oponach lub kompletach opon; lub
- b) w przypadku gdy podane na etykiecie klasy lub wartości pochodzą z wyników badań homologacyjnych uzyskanych zgodnie z dyrektywą 2001/43/WE, rozporządzeniem (WE) nr 661/2009 lub regulaminem nr 117 EKG ONZ wraz z jego późniejszymi zmianami, państwa członkowskie mogą wykorzystać dane pomiarowe uzyskane na podstawie badań zgodności produkcji danych opon.

W ocenie danych pomiarowych uzyskanych na podstawie badań zgodności produkcji należy uwzględnić tolerancje określone w tabeli 1.

Tabela 1

Mierzony parametr	Dopuszczalne odchylenia na potrzeby weryfikacji
Współczynnik oporu toczenia (efektywność paliwowa)	Skorygowana wartość pomiarowa nie może przekraczać górnej wartości granicznej (maksymalnej wartości RRC) dla zadeklarowanej klasy o więcej niż 0,3 kg/1 000 kg.
Zewnętrzny hałas toczenia	Wartość pomiarowa nie może przekraczać zadeklarowanej wartości N o więcej niż 1 dB(A).
Przyczepność na mokrej nawierzchni	Wartość pomiarowa nie może być niższa od dolnej wartości granicznej (minimalnej wartości G) dla zadeklarowanej klasy.”;

- 4) tekst zawarty w załączniku do niniejszego rozporządzenia dodaje się jako załącznik IVa.

Artykuł 2

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 30 maja 2012 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 29 listopada 2011 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK IVa

Procedura korygowania uzyskiwanych przez laboratoria wyników pomiarów oporu toczenia

1. DEFINICJE

Na potrzeby procedury korygowania uzyskiwanych przez laboratoria wyników zastosowanie mają następujące definicje:

- 1) »laboratorium wzorcowe« oznacza laboratorium wchodzące w skład sieci laboratoriów, których dane zostały opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* na potrzeby procedury korygowania wyników, i zdolne uzyskać dokładność wyników pomiarów określoną w pkt 3;
- 2) »laboratorium kandydujące« oznacza laboratorium uczestniczące w procedurze korygowania wyników, które nie jest laboratorium wzorcowym;
- 3) »opona kalibracyjna« oznacza oponę, która poddawana jest badaniu na potrzeby procedury korygowania wyników;
- 4) »komplet opon kalibracyjnych« oznacza komplet złożony z co najmniej pięciu opon kalibracyjnych;
- 5) »wartość wyznaczona« oznacza teoretyczną wartość dla jednej opony kalibracyjnej, zmierzoną przez teoretyczne laboratorium reprezentatywne dla sieci laboratoriów wzorcowych wykorzystywanej na potrzeby procedury korygowania wyników.

2. PRZEPISY OGÓLNE

2.1. Zasada

Wartość pomiarową współczynnika oporu toczenia (RRC_m) uzyskaną w laboratorium wzorcowym (l) koryguje się tak, aby odpowiadała wartościom wyznaczonym dla sieci laboratoriów wzorcowych.

Wartość RRC_m uzyskaną w laboratorium kandydującym (c) koryguje się względem jednego, wybranego przezeń laboratorium wzorcowego należącego do sieci.

2.2. Wymogi dotyczące wyboru opon

Wyboru kompletu co najmniej pięciu opon kalibracyjnych na potrzeby procedury korygowania wyników dokonuje się według następujących kryteriów. Jeden komplet wybiera się wspólnie dla opon C1 i C2, a jeden dla opon C3.

- a) Komplet opon kalibracyjnych wybiera się tak, aby objąć pełen zakres różnych wartości RRC wspólnie dla opon C1 i C2 lub dla opon C3. Różnica pomiędzy najwyższą i najniższą wartością RRC_m w danym komplecie opon powinna wynosić przynajmniej:
  - (i) 3 kg/t dla opon klasy C1 i C2; oraz
  - (ii) 2 kg/t dla opon klasy C3.
- b) Dla każdej opony kalibracyjnej w zestawie rozrzut wartości RRC_m uzyskanej na podstawie zadeklarowanych wartości RRC w laboratoriach kandydującym lub wzorcowym (c lub l) musi być równomierny i mieścić się w następujących przedziałach:
  - (i) 1,0 +/- 0,5 kg/t dla opon klasy C1 i C2; oraz
  - (ii) 1,0 +/- 0,5 kg/t dla opon klasy C3.
- c) Wybrana szerokość przekroju każdej opony kalibracyjnej wynosić musi:
  - (i) ≤ 245 mm dla maszyn do badania opon klasy C1 i C2; oraz
  - (ii) ≤ 385 mm dla maszyn do badania opon klasy C3.
- d) Wybrana średnica zewnętrzna każdej opony kalibracyjnej wynosić musi:
  - (i) 510–800 mm dla maszyn do badania opon klasy C1 i C2; oraz
  - (ii) 771–1 143 mm dla maszyn do badania opon klasy C3.

- e) Wartości indeksu nośności muszą odpowiednio obejmować zakres badanych opon, podobnie jak wartości siły oporu toczenia (RRF).

Każdą oponę kalibracyjną sprawdza się przed użyciem i wymienia, kiedy:

- a) jej stan uniemożliwia jej użycie w dalszych badaniach; lub
- b) odchylenia RRC_m przekraczają 1,5 % w porównaniu do wcześniejszych pomiarów, po korekcie uwzględniającej ewentualny dryft maszyny.

2.3. Metoda pomiaru

Laboratorium wzorcowe wykonuje pomiar każdej opony kalibracyjnej czterokrotnie i zachowuje trzy ostatnie wyniki do dalszej analizy zgodnie z pkt 4 załącznika 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami i z zastosowaniem warunków określonych w pkt 3 załącznika 6 do tego regulaminu.

Laboratorium kandydujące wykonuje pomiar każdej opony kalibracyjnej $(n + 1)$ -krotnie, gdzie wartość n określona jest w pkt 5, i zachowuje n ostatnich wyników do dalszej analizy zgodnie z pkt 4 załącznika 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami i z zastosowaniem warunków określonych w pkt 3 załącznika 6 do tego regulaminu.

Przy każdym pomiarze opony kalibracyjnej zdejmuje się z maszyny zespół opona/koło i ponownie przeprowadza się całą procedurę badania określoną w pkt 4 załącznika 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami.

Laboratorium kandydujące lub wzorcowe oblicza:

- a) wartość pomiarową każdego pomiaru dla każdej opony kalibracyjnej w sposób określony w pkt 6.2 i 6.3 załącznika 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami (tzn. skorygowaną dla temperatury 25 °C i średnicy bębna wynoszącej 2 m);
- b) średnią z trzech (w przypadku laboratoriów wzorcowych) lub n (w przypadku laboratoriów kandydujących) ostatnich wartości pomiarowych dla każdej opony kalibracyjnej;
- c) odchylenie standardowe (σ_m) według następującego wzoru:

$$\sigma_m = \sqrt{\frac{1}{p} \cdot \sum_{i=1}^p \sigma_{m,i}^2}$$

$$\sigma_{m,i} = \sqrt{\frac{1}{n-2} \cdot \sum_{j=2}^n \left(Cr_{i,j} - \frac{1}{n-1} \cdot \sum_{j=2}^n Cr_{i,j} \right)^2}$$

gdzie:

i to numer kolejny opony kalibracyjnej, z zakresu od 1 do p ,

j to numer kolejny powtórzenia każdego pomiaru dla danej opony kalibracyjnej, z zakresu od 2 do n ,

n to liczba powtórzeń pomiaru opony ($n \geq 4$),

p to liczba opon kalibracyjnych ($p \geq 5$).

2.4. Formaty danych wykorzystywane w obliczeniach i prezentacji wyników

- Zmierzone wartości RRC, z uwzględnieniem korekty na średnicę bębna i temperaturę, zaokrągla się do dwóch miejsc po przecinku.
- Następnie obliczenia wykonuje się na wszystkich cyfrach, bez dalszego zaokrąglania, z wyjątkiem końcowych równań korygujących.
- Wszystkie wartości odchylenia standardowego podaje się z dokładnością do trzech miejsc po przecinku.
- Wszystkie wartości RRC podaje się z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.
- Wszystkie wartości współczynników korekcyjnych ($A1_f$, $B1_f$, $A2_c$ i $B2_c$) zaokrągla się i podaje z dokładnością do czterech miejsc po przecinku.

3. WYMAGANIA DOTYCZĄCE LABORATORIÓW WZORCOWYCH I USTALANIE WARTOŚCI WYZNACZONYCH

Wartości wyznaczone dla każdej opony kalibracyjnej ustalane są przez sieć laboratoriów wzorcowych. Po upływie dwóch lat sieć dokonuje oceny stabilności i aktualności wartości wyznaczonych.

Każde należące do sieci laboratorium wzorcowe musi odpowiadać specyfikacjom określonym w załączniku 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami, a wartość odchylenia standardowego (σ_m) nie może dla niego przekraczać:

(i) 0,05 kg/t dla opon klasy C1 i C2;

(ii) 0,05 kg/t dla opon klasy C3.

Odpowiadające specyfikacjom określonym w pkt 2.2 komplety opon kalibracyjnych poddaje się pomiarom zgodnie z pkt 2.3 w każdym laboratorium wzorcowym należącym do sieci.

Dla każdej opony kalibracyjnej wartość wyznaczona stanowi średnią wartości pomiarowych uzyskanych dla danej opony w laboratoriach wzorcowych należących do sieci.

4. PROCEDURA KORYGOWANIA WYNIKÓW UZYSKIWANYCH PRZEZ LABORATORIUM WZORCOWE DO WARTOŚCI WYZNACZONYCH

Każde laboratorium wzorcowe (l) koryguje uzyskiwane wyniki do wartości wyznaczonych dla danego kompletu opon kalibracyjnych metodą regresji liniowej ($A1_l$ i $B1_l$), za pomocą następującego wzoru:

$$RRC = A1_l * RRC_{m,l} + B1_l$$

gdzie:

RRC jest wyznaczoną wartością współczynnika oporu toczenia,

RRC_m jest wartością współczynnika oporu toczenia zmierzoną przez laboratorium wzorcowe »l«, z uwzględnieniem korekty na temperaturę i średnicę bębna.

5. WYMAGANIA DOTYCZĄCE LABORATORIÓW KANDYDUJĄCYCH

Laboratoria kandydujące powtarzają procedurę korygowania uzyskiwanych wyników przynajmniej raz na dwa lata oraz po każdej istotnej modyfikacji maszyny lub każdym dryfcie pochodzących z niej danych dotyczących monitorowania opon kontrolnych.

Odpowiadający specyfikacjom określonym w pkt 2.2 wspólny komplet pięciu różnych opon poddaje się pomiarom zgodnie z pkt 2.3 w laboratorium kandydującym i w jednym laboratorium wzorcowym. Na wniosek laboratorium kandydującego badaniom można poddać więcej niż pięć opon kalibracyjnych.

Laboratorium kandydujące dostarcza komplet opon kalibracyjnych do wybranego laboratorium wzorcowego.

Laboratorium kandydujące (c) musi odpowiadać specyfikacjom określonym w załączniku 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami, a wartość odchylenia standardowego (σ_m) nie powinna dla niego przekraczać:

(i) 0,075 kg/t dla opon klasy C1 i C2;

(ii) 0,06 kg/t dla opon klasy C3.

W przypadku gdy dla danego laboratorium kandydującego wartości odchylenia standardowego (σ_m) na podstawie trzech pomiarów przekraczają podane wyżej wartości, liczbę powtórzeń pomiaru zwiększa się następująco:

$$n = (\sigma_m/\gamma)^2, \text{ po zaokrągleniu w górę do najbliższej liczby całkowitej,}$$

gdzie:

$\gamma = 0,043$ kg/t dla opon klasy C1 i C2,

$\gamma = 0,035$ kg/t dla opon klasy C3.

6. PROCEDURA KORYGOWANIA WYNIKÓW UZYSKIWANYCH PRZEZ LABORATORIUM KANDYDUJĄCE

Jedno należące do sieci laboratorium wzorcowe (l) oblicza funkcję regresji liniowej ($A2_c$ i $B2_c$) dla laboratorium kandydującego (c) w następujący sposób:

$$RRC_{m,l} = A2_c \times RRC_{m,c} + B2_c$$

gdzie:

$RRC_{m,l}$ jest wartością współczynnika oporu toczenia zmierzoną przez laboratorium wzorcowe (l), z uwzględnieniem korekty na temperaturę i średnicę bębna,

$RRC_{m,c}$ jest wartością współczynnika oporu toczenia zmierzoną przez laboratorium kandydujące (c), z uwzględnieniem korekty na temperaturę i średnicę bębna.

Skorygowaną wartość współczynnika RRC dla opon badanych w laboratorium kandydującym oblicza się następująco:

$$RRC = (A1_l \times A2_c) \times RRC_{m,c} + (A1_l \times B2_c + B1_l)''$$
